

El desconeixement de l'exclusió sanitària és quasi absolut, i els mitjans en són en gran part responsables. Molta gent a Catalunya, i no sempre per ignorància, incloent professionals de la Sanitat com el mateix Conseller Boi Ruiz, encara assegura que tenim una atenció sanitària universal.

Sota el lema "**Jo Sí, sanitat universal**" persones usuàries i treballadores del **Sistema Nacional de Salut (SNS)**

han organitzat un moviment de desobediència civil davant la reforma sanitària recollida en el Reial decret llei 16/2012, que suposa l'exclusió de centenars de milers de persones del dret a rebre atenció sanitària i el repagament de medicaments i de certes prestacions sanitàries. La Independent va dialogar aquesta setmana amb un grup d'activistes de la campanya, que van suggerir no publicar noms, ja que és una iniciativa col·lectiva.

Com sorgeix la campanya Jo sanitat universal?

A Catalunya, s'inicia a partir de les inquietuds motivades per la implantació de la nova legislació i el canvi de model sanitari. L'aprovació del **Reial decret 16/2012** i de la **Instrucció 10/2012**

Campanya "Jo Sí, sanitat universal"

Escrit per Sara Cuentas. Redacció La Independent
dimecres, 10 de desembre de 2014 12:32

---

del Departament de Salut de la Generalitat

, va suposar el trencament de la universalitat d'accés a la sanitat pública.

Seguint el model dels grups d'acompanyament que s'organitzen a partir del 2012 arreu de l'Estat espanyol, i sobretot amb l'ajut de l'experiència de "**Yo Sí Madrid**", la campanya a Catalunya fou impulsada pel Grup de Defensa de la Sanitat Pública 15M Barcelona, les assemblees 15M dels barris de la ciutat i la Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya (Pasucat).

Els grups d'acompanyament, són persones que s'organitzen en un barri o altres unitats territorials per assegurar l'atenció sanitària a les persones que han quedat excloses i desatenses. A més, també es dediquen a tasques d'informació, difusió i denúncia de l'exclusió sanitària.

□ Activistes de la campanya

Quines són les principals demandes?

Des del primer dia, els nostres objectius han estat: aconseguir una sanitat pública, universal, de qualitat i a càrrec dels impostos. Tombar el Reial decret 16/2012 (RD) i la Instrucció 10/2012 del Departament de Salut de la Generalitat i evitar-ne l'aplicació de facto. A curt termini: fer visibles i denunciar les situacions d'exclusió. A mitjà termini: que tothom rebi atenció sanitària a càrrec dels fons públics i a llarg termini: tombar la legislació mitjançant la desobediència civil en positiu dels professionals i de la ciutadania.

Per què considereu que hi ha una intenció des de les altes esferes del poder per privatitzar la sanitat? Ens pots il·lustrar sobre quines són les evidències socials que així ho indiquen?

La reducció d'equipaments i personal als centres sanitaris públics: llits, quiròfans, personal, hores de guàrdia... en conseqüència, augment de les llistes d'espera. Així, a part de desprestigiar la sanitat pública es troben legitimats per contractar serveis a entitats privades: Hospital General de Catalunya, Sagrat Cor... Per altra banda es genera llocs on introduir pacients privats per aquelles activitats que precisen dels equipaments de la sanitat pública.

Hi ha una "privatització" que ja porta molts anys funcionant i que és la "concertació", és a dir la

Campanya "Jo Sí, sanitat universal"

Escrit per Sara Cuentas. Redacció La Independent
dimecres, 10 de desembre de 2014 12:32

---

negociació de l'activitat sanitària pública amb les empreses privades ja instal·lades al terreny. Tenim per exemple la Mútua de Terrassa o el Consorci del Maresme. Es calcula que més del 54% de l'activitat del CatSalut ja està en mans privades, ja que les concertacions signifiquen una gestió "privada" dels diners públics.

Aquesta gestió fins ara no ha estat sotmesa a control parlamentari perquè no es regeix per les lleis de l'administració pública. Hi ha hagut casos denunciats com el del Consorci Sanitari del Maresme que han aconseguit portar a judici als periodistes de "cafèamblet.com" que van ser qui van destapar l'opacitat en el contes d'aquest consorci.

Han fet arribar algunes demandes a l'estat o encara està en procés?

S'han fet arribar tot tipus de demandes per part d'organitzacions com el Comitè 1er de Desembre i Metges del Món a banda d'actuacions més específiques que ha dut a terme la Pasucat.

Fa unes 3 setmanes, la Pasucat va presentar una nova sol·licitud d'entrevista amb el conseller **Boi Ruíz** per parlar de l'informe "Dos anys del canvi de model sanitari. Dos anys d'exclusió. [Avaluació de l'impacte en l'assistència sanitària a Catalunya](#)"

A banda de la tasca habitual dels acompanyaments per garantir l'assistència a gent exclosa, es presenten reclamacions, tan als centres sanitaris com directament al CatSalut.

Campanya "Jo Sí, sanitat universal"

Escrit per Sara Cuentas. Redacció La Independent
dimecres, 10 de desembre de 2014 12:32

Com està responent la gent davant la campanya? Es fa només en els hospitals o també en altres espais públics?

El desconeixement de l'exclusió sanitària és quasi absolut, i els mitjans en són en gran part responsables. Molta gent a Catalunya, i no sempre per ignorància, incloent professionals de la Sanitat com el mateix Conseller Boi Ruiz, encara assegura que tenim una atenció sanitària universal.

És massa aviat per poder parlar d'una resposta, fins ara hem tingut molt pocs mitjans. La campanya és als barris, allà on viuen les persones que es posen malaltes, i són els grups d'acompanyament els qui acompanyen, si cal, perquè siguin ateses. Mica a mica, s'hi va afegint gent, i es poden compaginar millor les tasques d'acompanyament i denúncia amb les d'informació i difusió.

Pel què fa als col·lectius més vulnerables, costa molt trencar els límits que imposa la por a ser expulsat del país, sobretot la gent migrant en situació irregular. A més, existeix la desconfiança a persones desconegudes i sense recolzament o aval conegut per les persones migrades. I òbviament hi ha el desconeixement dels drets; afortunadament, algunes associacions de migrants i professionals ens recolzen, i algunes d'elles han creat instruments de recollida de casos de denegació d'assistència a través de la Pasucat, que és l'eina de denúncia que ha permès elaborar el primer informe.

Una de les dades més sorprenents de l'informe de la Pasucat és que entre les persones de nacionalitat espanyola també hi ha situacions d'exclusió. Tenim gent desplaçada d'altres comunitats que es troben amb traves burocràtiques dissuasives, o persones que han estat treballant fora de l'estat durant més de 3 mesos i que perden la condició d'assegurades. I no parlem de la gent que no pot pagar els medicaments; ja hi ha hagut casos de malalts que han hagut de deixar una medicació preventiva per aquest motiu i que han recaigut.

S'està treballant des d'un enfocament de gènere i drets en els continguts reivindicatius de la campanya? En què s'estan centrant?

Des d'un principi, un dels punts clau ha estat defensar l'atenció de les embarassades i de la canalla que, per desconeixement de les lleis, en alguns casos no s'ha respectat.

Un dels punts clau de la disminució de recursos està justament en l'atenció a les dones que pateixen violència que fins ara era tractada amb especial atenció a l'assistència primària i que ha permès que més del 60% de les denúncies fossin detectades a l'assistència primària. Amb la reducció de personal, aquesta atenció també s'ha reduït.

Per altra banda, la medicalització, especialment de les dones, continua existint i en augment, precisament per la manca de professionals que es puguin dedicar a treballar la salut comunitària i preventiva.

I per descomptat, en el marc d'una cobertura sanitària completa i universal, exigim el dret de les dones a la interrupció voluntària de l'embaràs, lliure i contemplat per la cobertura sanitària pública, és a dir, a càrrec dels impostos, juntament amb l'atenció a la salut sexual i reproductiva per tota la població.

Quines accions significatives estan realitzant i com es poden implicar les persones?

El passat dimecres 3 de desembre al migdia, una trentena de persones, entre veïns i veïnes del barri de Sant Andreu i altres barris de Barcelona, així com membres de diferents col·lectius del barri i de la campanya "Jo Sí Sanitat Universal", van ser convocades a la porta del CAP Sant Andreu pel PTAC (Punt de Trobada d'Afectades per la Crisi de Sant Andreu) per denunciar un cas d'exclusió sanitària que s'hauria produït fa un mes en aquest centre.

Segons una testimoni presencial, el passat 5 de novembre, el personal administratiu del taulell de la sisena planta hauria denegat durant una hora l'assistència a una noia estrangera embarassada de vuit mesos, li haurien ofert per signar un compromís de pagament i hauria rebut impediments per concertar la següent cita. La noia embarassada hauria aconseguit l'assistència i la següent cita després de la pressió de la testimoni i d'interposar dues reclamacions oficials.

La convocatòria pretenia denunciar i fer públics els fets, centrant-se en tres demandes. El primer que demanava el PTAC és que el centre reconegués els fets, ja que fins ara el centre n'ha donat una versió contradictòria. La segona petició era que el centre demanés disculpes, tant pels fets ocorreguts com per la negativa a reconèixer-los, ja que, segons la testimoni, l'estaven tractant implícitament de mentidera. I finalment es demanava també que s'articulessin els mecanismes necessaris per a que no tornessin a passar episodis d'exclusió sanitària com

Campanya "Jo Sí, sanitat universal"

Escrit per Sara Cuentas. Redacció La Independent
dimecres, 10 de desembre de 2014 12:32

---

aquest.

El PTAC i la resta de col·lectius presents van avisar que pensaven arribar fins al final d'aquest assumpte i que aquesta era només una primera acció informativa. Hi haurà convocatòries futures per continuar exigint al centre que reconegui els fets. Consideren el reconeixement dels fets un punt clau per evitar que l'exclusió sanitària segueixi produint-se i estenent-se impunement, i al damunt sense cap repercussió mediàtica ni social.

Tot i que encara la gent participa, hi ha un principal problema: el desconeixement de la gent sobre l'exclusió sanitària, i durant tot el curs tenim planificades una sèrie d'accions de visualització que anirem actualitzant a la [Web](#) .

A més, tothom que vulgui col·laborar amb la campanya, ja siguin professionals o persones usuàries de la sanitat pública, amb problemes d'exclusió o senzillament indignades pel què està passant, pot fer-ho posant-se en contacte amb el [grup d'acompanyament](#) més proper.

Campanya "Jo Sí, sanitat universal"

Escrit per Sara Cuentas. Redacció La Independent
dimecres, 10 de desembre de 2014 12:32
